

Jan Bert Paul Gramsbergen
Vejsnæs 4
5970 Ærøskøbing

Kystdirektoratet
J.nr. 2025 - 106960
Ref. frhod
Den 28. november 2025

Afslag til at foretage skovrejsning inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Der er søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til at foretage skovrejsning inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr.nr. 2 Gråsten By, Rise, Skovbrynke 1, 5970 Ærøskøbing, i Ærø Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver afslag efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Lovgrundlaget for afgørelsen fremgår af bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Klagevejledning fremgår af bilag 2.

Redegørelse for sagen

Ejerne af matriklen ansøger om dispensation til at rejse skov på ejendommen matr.nr. 2 Gråsten By, Rise, Skovbrynke 1, 5970 Ærøskøbing i Ærø Kommune. Ejendommen er i BBR noteret som landbrug. Matriklen er ca. 20,9 ha, hvor af ca. 18,4 ha er omfattet af strandbeskyttelse. Arealet ligger ved den sydlige spids af Ærø, på toppen af en kystklint. På figur 1 ses et kort over den ansøgte matrikel og det omliggende område.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Fig. 1. Ortofoto 2024. Det strandbeskyttede areal er markeret med orange signatur. De røde streger markerer de vejledende matrikelskel.

Af ansøgningen fremgår det, at der ansøges om 12,5 ha skovrejsning inden for strandbeskyttelseslinjen, og at beplantningen vil bestå af en blanding af hjemmehørende arter, som bøg, eg, ask og røn, men også valnødder, ægte kastanjer, hassel, fuglekirsebær, skovæble, mirabel og andre frugttræer- og buske. Ansøgningen er begrundet med at være til fordel for Ærøs natur og arter samt Natura 2000-områder, reduceret udvaskning af kvælstof, bidrage til Ærø Kommunes klimamål, øge biodiversiteten og sikre bedre beskyttelse af eksisterende natur samt ikke mindst at skabe en naturpark med offentlig adgang.

På figur 2 ses et tilsendt kort over det ansøgte skovrejsningsområde.

På figur 3, 4, 5 og 6 ses tilsendte billeder af det ansøgte område.

Fig. 2. Tilsendt fra ansøger. Det ansøgte område for at foretage skovrejsning.

Fig. 3. Tilsendt foto af skrænten ved Vejnæs Nakke.

Fig. 4. Tilsendt foto af det ansøgte område.

Fig. 5. Tilsendt foto af det ansøgte område.

Fig. 6. Tilsendt foto af udsigt mod havet fra vejen "Skovbrynke".

Ansøger oplyser følgende:

"Naturen på Ærø består hovedsageligt af engarealerne i norene og langs kysterne. Ærøs sydvestkyst er vandopland til "Lillebælt Fyn" og byder på autentisk natur i en grad, som ikke ses andre steder på øen. Kysten og skrænterne er refugier for mange arter, som er i tilbagegang inde i landet: Insekter, padder, krybdyr, fugle m.m. Øens flade kyster, som f.eks. ved sjoen i Dunkærmark, rummer områder med strandeng, mens klintkysterne rummer ofte overdrev, dvs. lysåbne, forholdsvis tørre græsningsarealer med hertil hørende flora og fauna. Det gælder således sydvestkysten på begge sider af Voderup-fredningen og det gælder også kysten ved Vejsnæs Nakke på Ærøs sydspids (...). Selvom store dele af Ærøs sydvestlige kyst grænser op til eller er inkluderet i Natura-2000 områder er naturen både på land og i havet langs kysterne under stort pres fra det intensive landbrug: mange steder er dyrket helt hen til skrænten eller ned til stranden.

Vi, Bo Vilhelmsen og J.B. Gramsbergen, har overtaget landbrugsejendommen Skovbrynke 1, 5970 Ærøskøbing, matrikel 2 Gråsten By, Rise, som ligger på Ærøs sydspids. Denne matrikel har været konventionel dyrket indtil høsten i august. Vi vil ekstensivere landbrugsarealet og rejse skov på denne matrikel, som udgør i alt 21 ha, hvoraf ca. 18 ha ligger indenfor strandbeskyttelseszone. En randzone på ca. 50 m langs kysten indgår i Natura-2000 området og byder på værdifuld natur (overdrev) med potentiale for at sprede sig længere ind på land når konventionel landbrugsdrift ophører. På Arealinformation.dk kan man se det ve at tilføje et lag, kaldet "forslag til 30% beskyttet natur". Der er også et beskyttet vandhul - §3 natur - på matriklen. (...).

Området på Ærøs sydkyst er vandopland til Lillebælt/Fyn. Vi har kontaktet den lokale Grønne Trepert for Lillebælt/Fyn og Ærø Kommune og tilmeldt matrikel 2 Gråsten By, Rise til ekstensivering og skovrejsning. Vores Naturpark-projekt

”Vejsnæs Nakke” kan nu blive en del af Lillebælt indsatsen på Ærø.

Ekstensivering vil reducere kvælstofudvaskning, skovrejsning vil bidrage til Ærø Kommunes klimamål og hele projektet vil øge biodiversiteten og sikre en bedre beskyttelse af den eksisterende natur langs kysten. Effekten på kvælstofretention kan ses her på Mars.

Vejsnæs Nakke på sydkysten af Ærø er et af de geologisk interessante lokaliteter i Geopark Det Sydfynske Øhav og Kommunen ønsker at der er offentlig adgang til området. Vores plan er netop at etablere en naturpark med skov og lysåbne arealer langs kysten, hvor der er offentlig adgang.

Tæt på bygningerne af landbrugsejendommen ligger en lille skov med popler, valnødder og frugttræer. Direkte grænsende op ad den eksisterende lille skov (ca. 0,25 ha) vil vi rejse ny skov med hjemmehørende arter, som bøg, eg, ask og røn, men også valnødder, ægte kastanjer, hassel, fuglekirsebær, skovæble, mirabel og andre frugttræer og -buske. Arealet grænsende op ad den eksisterende skov og udenfor strandbeskyttelseszonen, er ca. 2 ha (...).

Men vi vil også søge om dispensation til at rejse skov på ca. 12,5 ha indenfor strandbeskyttelseszonen, direkte grænsende op ad arealet udenfor strandbeskyttelseslinjen, så vi får en sammenhængende skov på i alt 15 ha (inklusiv den eksisterende lille skov, haven med frugttræer og området omkring søen).

På kort 2 er området indtegnet hvor vi ønsker at rejse skov.

En randzone langs kysten, som inkluderer Natura-2000 området og forslag til 30% strengt beskyttet natur skal blive lysåbne med buske og enkeltstående små træer (...). Udover randzonen langs kysten vil vi sikre fri udsigt til havet ved svinget mellem Vejsnæs og Skovbrynke mod øst (...). På grund af højdeforskellen i terrænet (...) er der ikke frit udsigt til havet mod syd fra vejen ”Skovbrynke” eller ved enden af vejen ”Vejsnæs” (...).

Vejsnæs Fyr er placeret på markskellet ca. 100 m fra stranden på Sydsiden (...).

Vi vil sikre at buske og mindre træer i området syd og øst for fyret bliver hold nede så lyset kan ses fra Østersøen. Åbne arealer vil blive afgræsset af får eller kvæg eller plejes ved høslæt.”

På figur 7 ses et billede fra Google Streetview, hvor man ser området, hvor man ønsker skovrejsning set fra nord mod syd.

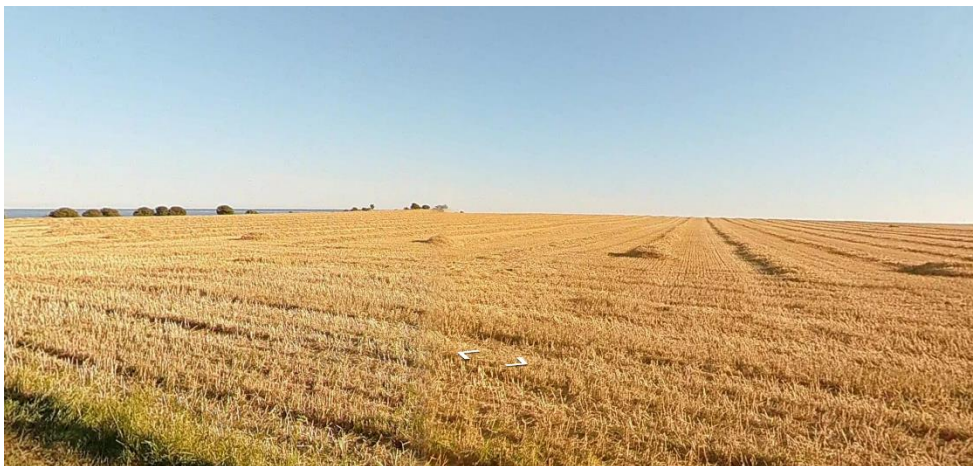

Fig. 7. Google Streetview billede af området hvor skovrejsningen ønskes set fra nord mod syd.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen vurderer Kystdirektoratet, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Matriklen grænser til Natura 2000-område (nr. 127, Sydfynske Øhav) mod sydøst. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 111 og fuglebeskyttelsesområde nr. 71. I fuglebeskyttelsesområdet indgår Ramsarområde nr. 17.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Arealet på matriklen mod vandet er kortlagt som strandvold med enårige og hhv. flerårige urter samt kortlagt kystklint/klippe i god tilstand, disse fremstår alle i god tilstand.

Idet der meddeles afslag på ansøgningen har Kystdirektoratet ikke foretaget en nærmere vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Bilag IV-arter

Kystdirektoratet har i den konkrete sag, hvor der meddeles afslag, ikke foretaget en vurdering af, om det ansøgte kan medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1, indeholder et generelt forbud mod at foretage ændring i tilstanden af arealer inden for strandbeskyttelseslinjen.

Naturbeskyttelseslovens §15, stk. 1, skriver:

”Der må ikke foretages ændring i tilstanden af strandbredder eller af de arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen, jf. stk. 2. Der må f.eks. ikke placeres bebyggelse, ske beplantning eller terrænændringer, etableres hegn eller placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.”

Formålet med bestemmelsen er at sikre friholdelse af strandene og de umiddelbart bagvedliggende kystområder mod indgreb, der ændrer den nuværende tilstand.

Det fremgår af forarbejderne til ”Kystloven” fra 1994 (191/1993), at bestemmelsens forbud mod tilplantning forventes administreret således, at der kan forventes dispensation til skovtilplantning med naturligt hjemmehørende løvtræarter i det omfang, det ikke er i strid med konkrete, kystlandskabelige hensyn.

Kystdirektoratet finder, at den ansøgte skovtilplantning vil medføre en uheldig påvirkning på oplevelsen af kystlandskabet som i dag fremstår meget åbent. Området er karakteriseret med dyrkede marker, en stejl kystklint samt få enkeltstående træer og mindre bevoksninger, hvilket giver et godt udkig over landskabet. Den ansøgte skovrejsning, der ønskes placeret i et område uden yderligere skov og større beplantninger, vil medføre en betydelig påvirkning af oplevelsen af kystlandskabet i området.

Det er således Kystdirektoratets vurdering, at den ansøgte skovrejsning strider mod konkrete, kystlandskabelige hensyn i området, da skovrejsning vil ændre karakteren af landskabet i en betydelig negativ grad.

Kystdirektoratet har derudover lagt vægt på, at en dispensation i dette tilfælde vil medføre en uønsket præcedenseffekt.

Kystdirektoratet meddeler på denne baggrund afslag til skovrejsning.

Med venlig hilsen

Freja Holm Dahl
Kystdirektoratet
+45 24 37 58 46
frhod@kyst.dk

Bilagsliste:

- Bilag 1: Lovgrundlag
- Bilag 2: Klagevejledning
- Bilag 3: Udpenningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Ærø Kommune, post@aeroekommune.dk / kjh@aeroekommune.dk
- Svendborg Kommune, svendborg@svendborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Ærø, dnaeroe-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet; Kreds Sydfyn, sydfyn@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening Ærø, aeroe@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen, nbu_fyn@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

**Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 127,
Sydfynske Øhav**

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 111		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandets sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Avneknippemose* (7210)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Klokkefrø (1188)	Stor vandsalamander (1166)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 71		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Knopsvane (T)
	Sangsvane (T)	Blisgås (T)
	Mørkbuget knortegås (T)	Troldand (T)
	Bjergand (T)	Edderfugl (T)
	Hvinand (T)	Toppet skallesluger (T)
	Havørn (TY)	Rørhøg (Y)
	Engsnarre (Y)	Plettet rørvagt (Y)
	Blishøne (T)	Klyde (Y)
	Almindelig ryle (Y)	Brushane (Y)
	Sorthovedet måge (Y)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	Mosehornugle (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)	

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))